

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/114/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010953
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010953.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a JUDr. Kataríny Stanislavskej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného o podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 24.06.2022 č. k. 12PP/91/2022-35, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.10.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15T/12/2019 zo dňa 27. 02. 2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/105/2020 zo dňa 03. 11. 2020.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený, na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 23.08.2022, kde poukázal na to, že po predchádzajúcom podmienénom prepustení, ktoré bolo pred 20 rokmi, vychoval dve nevlastné deti a jedno vlastné, oženil sa a zamestnal sa. Pracoval na stavbe, nepáchal trestnú činnosť, až teraz sa dostal do problémov so zákonom, čo ho mrzí a všetko už oľutoval. Poukazuje na to, že nikdy žiadne podmienéne odsúdenie neporušil a preto žiada ešte o jedno šancu.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd prvého stupňa k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmienéne prepustenie, avšak obe materiálne podmienky u neho neboli úplne splnené.

Súd prvého stupňa tento záver odôvodnil s poukazom na hodnotenie odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody a dospel k záveru, že správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, bol celkovo trikrát disciplinárne odmenený, disciplinárny trest vykázaný nemá, avšak rovnako z hodnotenia vyplýva, že počas výkonu trestu odňatia slobody sa u odsúdeného vyskytol závažný nedostatok, kedy užil nepredpísaný liek, teda počas výkonu trestu odňatia slobody došlo zo strany odsúdeného k vážnejším porušeniam interných noriem. Záleží teda len od odsúdeného, či dostatočne a presvedčivo preukáže snahu o polepšenie svojim správaním a prístupom k plneniu povinností a dodržiavaniu interných predpisov v ústave. V prípade odsúdeného je zároveň podľa názoru súdu prvého stupňa riziko recidívy príliš veľké a resocializačná prognóza je nepriaznivá. Odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť. Z predchádzajúcich odsúdení si nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienených odsúdeniach a nepodmienečný trest odňatia slobody. Odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody druhýkrát, pričom z výkonu trestu odňatia slobody bol v minulosti už podmienne prepustený. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela, nevytvára predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život.

Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nespĺnil. K jeho odôvodneniu ešte sťažnostný súd dopĺňa, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamena, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

Z hodnotenia odsúdeného nemožno urobiť jednoznačný záver o splnení prvej materiálnej podmienky. Záver hodnotiacej správy odsúdeného vyznieva pozitívne a je z nej zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak na druhej strane nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôbenedých, avšak priemerných väzňov. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa dokonca u odsúdeného vyskytlo závažné porušenie interných noriem, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania, nie je poverený žiadnou funkciou z radu väzňov a za celý čas výkonu trestu (od roku 2018) dosiahol doposiaľ tri disciplinárne odmeny. Polepšenie odsúdeného nemožno konštatovať len na základe skutočnosti, že je jeho aktuálne správanie na požadovanej úrovni, čo možno označiť iba za prispôsobenie sa režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu, na ktorý bez potreby jeho opakovania odkazuje.

Sťažnostný súd považuje za potrebné k nesplneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

Je preto správny postup prvostupňového súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného (ktorá je v jeho prípade nepriaznivá). Sťažnostný súd konštatuje, že opakované páchanie trestnej činnosti (6 krát súdne trestaný vrátane spomenutého odsúdenia) pre rôznorodú trestnú činnosť, najmä však majetkového charakteru, svedčí o tom, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdenému boli poskytnuté viaceré šance, a to aj v podobe podmieneného odsúdenia ako aj podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, avšak aj napriek tomu sa opätovne dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Niet potom sa prečo domnievať, že ďalšie podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní svoj zákonom sledovaný účel. Je nanajvyš zrejme, že vykonané tresty odsúdeného nedokázali motivovať k

tomu, aby žil riadnym životom, dodržiaval všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušoval zákony.

Sťažnostný súd ešte v závere upozorňuje, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmienené prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy.

Vzhľadom však na osobu odsúdeného ako mnohonásobného recidivistu, je v jeho prípade možno vidieť vysoké riziko v prognóze zlyhania. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

Dôvodné neboli ani sťažnostné námietky odsúdeného. Výchova detí odsúdeným, či výkon pracovnej činnosti pred spáchaním trestnej činnosti, nepreukazujú, že doterajším výkonom trestu odňatia slobody bol dosiahnutý účel trestu. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienené prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Súd preto môže pri hodnotení osoby odsúdeného prizerať na skutočnosť, že sa v minulosti dopustil trestných činov a z toho vyvodíť príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom a možnosti jeho nápravy a polepšenia. V tomto prípade, trestná minulosť a osobnosť odsúdeného vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmieneného prepustenia. Po vykonaní nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo uplynutí skúšobnej doby sa odsúdený opätovne dostal do rozporu so zákonom, čo nasvedčuje tomu, že na nápravu odsúdeného a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemal vplyv žiadny z uložených trestov. Sťažnostný súd teda nemá v osobe odsúdeného záruku, s ohľadom na jeho minulosť, že sa opätovne nedopustí protiprávneho konania a bude na slobode viesť riadny život. Skutočnosť, že určitý čas strávený na slobode nepáchal trestnú činnosť, záver sťažnostného súdu nemení.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.